

Aan het college van Burgemeester en Wethouders Gooise Meren
t.a.v. mw. A. Kralt, beleidsadviseur Sociaal Domein

Bussum, 15 november 2021

Betreft: advies van het Beraad beleidsplan Inburgering

Geachte college,
Geachte mevrouw Kralt,

Het college van B&W heeft het Beraad op om advies gevraagd over het beleidsplan Inburgering. Het Beraad dankt het college voor deze adviesaanvraag. Het Beraad is 20 september 2021 bijgepraat door Rutger Lith. Dat was een verhelderend gesprek. Het Beraad zal eerst enkele overwegingen en noties vooraf beschrijven, dan volgt het advies en tot slot een eindconclusie.

Overwegingen en noties vooraf

In de visie van het Beraad op de rol en taken van de gemeente Gooise Meren (GM) bij inburgering zijn de navolgende overwegingen en noties van belang:

1. Is er voldoende aandacht en tijd om te acclimatiseren in Nederland? Is er voldoende ruimte voor psychosociale aspecten, dat is een randvoorwaarde voor inburgering. Denk aan eventuele trauma's (PTTS bijv.) opgelopen door omstandigheden in het land van herkomst en /of tijdens de reis?
2. De vraag is niet zozeer hoe de ambities geformuleerd staan op papier maar wat de inschatting is dat het beleid concreet in de praktijk gaat uitwerken.
3. Hoe voorkomt de gemeente in de uitvoering te veel complexiteit, nodeloze administratieve plichten en lastige barrières voor de statushouders? Allemaal zaken die een belemmering kunnen vormen voor het slagen van de inburgering.
4. Zijn er ervaringen en best practices met inburgering bij andere gemeenten waar GM baat bij kan hebben en zijn er samenwerkingsmogelijkheden met andere gemeenten in de regio (bijv. Amersfoort)?
5. Hoe houdt de gemeente vanuit haar regierol in de praktijk de vinger aan de pols bij de voortgang van de inburgering en het nakomen van de afspraken tussen gemeente en nieuwkomer?
6. Wat is de actuele situatie met betrekking tot de recente instroom van nieuwe statushouders in de Gemeente Gooise Meren?
7. Hoe wordt de valkuil voorkomen dat met inkoop van inburgeringsdiensten bij marktpartijen de feitelijke begeleiding in de praktijk te veel bij de aanbieder ligt en de gemeente onvoldoende voeling heeft met de voortgang van de inburgering van de statushouder in de praktijk?
8. Het taalniveau was A2. Dit wordt B1. Dat is een aanzienlijk hogere eis. Wat betekent dat voor de tijd, die men krijgt? Wat betekent dat voor de eisen, die gesteld worden aan de taalaanbieder? Wat betekent dat voor de kosten van de inburgering?
9. Het is ons onbekend in hoeverre er naast het leren van de taal ook andere maatschappelijke relevante informatie over Nederland en specifiek Gooise Meren aan de orde komt. Is dat een wezenlijk onderdeel van de inburgering? Op welke wijze wordt hier inhoud aan gegeven? Wordt er bij de start van de inburgering een introductie gegeven over het nut en het waarom van inburgering, zodat men een goede start kan maken in Gooise Meren?

10. In hoeverre wordt er met de inburgering geleerd hoe het verkeer werkt in Nederland, hoe men moet fietsen en op welke wijze men zich gedraagt in het verkeer. Verkeerslessen zouden ons inzien deel moeten uitmaken van de inburgering ten einde gevaarlijke verkeerssituaties te voorkomen, vergelijkbaar met het verkeersexamen op de basisschool.

Hieronder worden de adviezen en vragen van het Beraad geformuleerd onder verwijzing naar de pagina's in het beleidsplan.

Pagina 5 Voorwoord

De introductietekst van Kheder Abas is een herkenbaar en invoelbaar menselijk relaas en een krachtige toevoeging op de overwegend abstracte, theoretische, benadering van inburgering in het beleidsplan. Kheder benoemt de belangrijke aspecten die een rol spelen bij succesvol inburgeren. Met zijn motivatie kan hij als rolmodel dienen voor inburgering in Gooise Meren.

Advies van het Beraad is om in plaats van een foto met de wethouder een foto van Kheder onder de tekst te plaatsen terwijl hij als sociaal makelaar aan het werk is met statushouders. Daarmee geeft Kheder een gezicht aan de inburgeraars in Gooise Meren.

Pagina 6/7 7.1 stelselwijziging, 1.1 problemen binnen de huidige wetgeving

In de opsomming van de knelpunten in de 1^e alinea ("niet gewend zijn aan complex administratief systeem") lezen wij de opdracht voor de gemeente om het huidige systeem ingrijpend te vereenvoudigen en de complexiteit voor statushouders maximaal te elimineren door niet-noodzakelijke administratieve handelingen te schrappen. Ook moet het inzicht van de gemeente in de administratie verbeterd worden.

Advies van het Beraad is om het huidige administratiesysteem te vereenvoudigen.

Pagina 7 - 2e alinea: Doorlopende lijn van begeleiding

De ambitie om in de samenwerking met ketenpartners een doorlopende lijn van begeleiding te organiseren juichen wij van harte toe. Het Beraad ondersteunt de ambitie om de samenwerking te verbeteren en de doorlopende begeleidingslijn te realiseren en zoals de Gemeente Amersfoort het inburgeringsaanbod onder één dak op een locatie samen te brengen.

Pagina 8/9 1.2.2 Instrumenten

Deze paragraaf biedt een helder overzicht en inzicht in de beoogde instrumenten, die de gemeente voor de regie op inburgering wil inzetten en het Beraad ondersteunt deze uitgangspunten.

Brede intake

Welk percentage stroomt in op welk niveau? Met oog op het kunnen voorspellen van de kans op falen of succes verwacht het Beraad veel goeds van de leerbaarheidstoets.

Pagina 8 Persoonlijk Inburgeringsplan (PIP)

Het Beraad vindt het belangrijk om strak de vinger aan de pols houden. Hoe worden statushouders aangesproken op het niet nakomen van de afspraken, anders dan via boetes?
Hoe kan de statushouder zich aan het Pip committeren?

Pagina 14 Visie

De eigen kracht van statushouders is het doel i.p.v. het uitgangspunt.
Deze visie is volgens het Beraad helder en duidelijk en wordt onderschreven door het Beraad.

Pagina 21 trajecten – Taallessen:

Het Beraad is benieuwd of er buiten het aanbieden van taallessen in de praktijk voldoende aandacht is voor het oefenen en aanleren van de Nederlandse taal als cruciale succesfactor voor inburgering? Het Beraad vraagt zich af wat het betekent dat het niveau omhoog moet van taalniveau A2 naar B1 voor de duur van het traject, de kosten en de aanbieder.

Advies van het Beraad is, als dit het geval is, om dat hier dan aan te geven en te benoemen hoe dat gebeurt.

3.1.2 trajecten

Het Beraad is benieuwd of drie jaar niet te kort is? Wat is het gevolg als een statushouder zijn inburgeringsexamen niet haalt?

Pagina 19

In de beschrijving van de inburgeringstrajecten op pagina 19 dringt de parallelle zich op met de werkwijze bij de Wet werk en Bijstand van inkoop van re-integratie trajecten voor bijstandsgerechtigden bij externe re-integratie bureaus. Het Beraad wijst daarbij op het risico dat de feitelijke begeleiding in de praktijk bij de marktpartijen gelegd wordt en er onvoldoende intensieve begeleiding door de consulent vanuit de gemeente plaats vindt. Wie controleert de marktpartijen?

Advies van het Beraad is om bij de aanbesteding alert te zijn op dit risico. Vermijd de valkuil van het uitbesteden van de begeleiding.

Pagina 20 beleidsmatige keuzes

Paragraaf 3.1 begeleiding en regievoering USD

Regievoering bij USD, gebeurt dit in de praktijk door de consulent? Wordt deze belast met deze intensieve begeleiding? En houdt zij of hij of zij ook vinger aan de pols bij de voortgang van de verschillende trajecten? Het Beraad voorziet hier het risico van een te grote werklast voor de consulent. Hoe wordt de consulent begeleid bij zijn / haar taken?

Pagina 21 Begeleiding naar werk

De gemeente GM, de regio G&V en de aan haar gelieerde uitvoeringsorganisaties bieden statushouders goede kansen op betaald werk en participatie. ≈

Advies van het Beraad is om de kansen bij de gemeente, de regio en gelieerde uitvoeringsorganisaties, als werkgever te benutten.

Pagina 22 Taalmaatjes

Het Beraad ondersteunt het oefenen van de Nederlandse taal met een taalmaatje.

Advies van het Beraad is om dat een verplichting te laten zijn en het werken met een taalbuddy in te voeren.

Conclusie:

Het Beraad beoordeelt het beleidsplan Inburgering als een helder, goed leesbaar en vertrouwenwekkend plan. Het advies van het Beraad is om, gelet op de negatieve sentimenten over nieuwkomers in de gemeente Gooise Meren, een overtuigende communicatie-aanpak voor de inburgeringsambities van de gemeente in te zetten. Het doel van dit communicatieplan is om het draagvlak voor de inburgeringsaanpak onder inwoners te versterken. En daarbij ook de actuele situatie m.b.t. de instroom van statushouders in de Gemeente Gooise Meren te publiceren.

Ook vragen wij dringend aandacht voor intensievere begeleiding van de kwetsbare statushouders uit het huidige regime, die geen Nederlands spreken.

Wij danken het college van B&W voor de adviesvraag en hopen met dit advies een bijdrage aan de totstandkoming van het beleidsplan Inburgering geleverd te hebben.

Met vriendelijke groet namens

beraad. gooise meren

M.E.T. van der Heijden,
Voorzitter